

Denumirea practicii:

Sistemul ANT de gestionare și control al plângerilor

Țara:

Grecia

Categoria practicii:

- Revizuirii și analize

Date de contact:

- Denumirea instituției/autorității: Autoritatea Națională pentru Transparență (ANT) – Aggelos Binis (guvernator)
- Site: <https://aead.gr/>
- E-mail: grammateia@aead.gr

Riscul (riscurile) de fraudă contracarat(e)

- Altele

Context și obiectiv(e)

În 2019, Legea elenă nr. 4622/2019 a instituit **Autoritatea Națională pentru Transparență (ANT)** ca autoritate independentă prin fuzionarea a cinci organisme de audit și a unui organism de coordonare care să servească drept **AFCOS**; în prezent, personalul său este format din 503 angajați, dintre care 320 sunt auditori. ANT reprezintă o reformă administrativă semnificativă în domeniul luptei împotriva corupției în Grecia.

Fuzionarea organismelor de audit a rezolvat problema fragmentării și a suprapunerii competențelor în cursul auditurilor și a consolidat rolul AFCOS, deoarece dispune în prezent de competențe operaționale/de audit, care sunt efectuate în conformitate cu standardele internaționale de audit. ANT este, de asemenea, activă în domeniul prevenirii și sensibilizării publicului cu privire la corupție, utilizând instrumente metodologice moderne.

Anti-fraud cycle steps	Area covered	Single / Package	Type of Measure	New / Amendment	Scope	Reason for measure / expected results	Horizontal / sectoral
Prevention	Public procurement, corruption, conflict of interest, AFCOS, Whistleblower, Shared management and control of EU funds, antifraud or anticorruption strategy	Package	Legislative	N	Competences, powers, definition of a specific topic	ending overlapping competences, standardising auditing standards, streamlining the human resources; cost-efficiency	S
Detection							
Investigation and prosecution			Operational	N/A	IT tools ('IT data feeding', 'Other IT'), web reporting/hotline, risk indicators, increased number of checks, structured cooperation with law enforcement and judicial authorities	Enhanced cooperation, coordination and information flow; targeting of checks and investigations	

AFCOS participă în calitate de membru fără drept de vot în **comitetele de monitorizare** a programelor operaționale regionale și sectoriale. La sugestia DG REGIO, AFCOS a început să afișeze o prezență foarte dinamică în cadrul acestor reuniuni de monitorizare.

În cursul reuniunilor, AFCOS prezintă realizările activității sale și statisticile sale referitoare la programe, promovând, în același timp, necesitatea ca cetățenii să fie mai implicați în procesul de tratare a plângerilor. În plus, reprezentanții și autoritățile de management (AM) analizează atent notificarea cu privire la orice acțiuni care trebuie întreprinse încă din partea lor.

Descrierea practicii

DG REGIO a sugerat, de asemenea, dezvoltarea unui sistem de extragere a datelor statistice privind plângerile. Acesta a fost elaborat de AFCOS pe baza gestionării plângerilor și prin intermediul a două canale:

1. Prin intermediul site-ului oficial al ESPA (cadru de referință strategic național) (www.espa.gr), precum și al tuturor site-urilor oficiale ale programelor operaționale (sectoriale și regionale): există o opțiune formulată astfel: „Plângeri privind proiectele cofinanțate”. Atunci când o persoană accesează acest link, indiferent de site, este direcționată către un formular electronic de depunere a plângerilor, care este trimis AFCOS.
2. În cazul în care plângerile sunt trimise prin poștă către AM sau autoritatea de audit (AA) (EDEL –

Comitetul pentru control financiar), acestea sunt, de asemenea, transmise către AFCOS.

În urma analizării plângerilor, **se înregistrează și se depun o serie de elemente:**

- numărul de protocol al plângerii/numărul unic de identificare a plângerii, anul primirii,
- tipul – anonimă, numele reclamantului (dacă da, numele de familie)
- serviciul de la care a fost transmisă plângerea (direct sau prin intermediul altui serviciu);
- organismul care depune plângerea, planul de afaceri, ghișeul, perioada de programare, titlul actului, subproiectul, plângerea (doar o singură categorie), evaluarea inițială;
- agenția de transmitere a plângerii, numărul protocolului de transmitere a plângerii, etapa plângerii (evaluare, monitorizare, finalizare), organismul de control competent al plângerii (AM specifică);
- evaluarea finală (în urma unei constatări a organismului de audit competent), măsurile corective (respingere, redactare), sume neeligibile în cele din urmă (după concluzia auditului), observații – comentarii.

Diverse domenii statistice reunite: numărul de plângeri primite pe an, pe perioadă de programare, pe fond, pe program operațional, pe categorie de plângeri, procente de plângeri finalizate/în curs de soluționare și/sau în curs de evaluare și altele.

Statisticile sunt prezentate **comitetelor de monitorizare**, împărțite în trei mari categorii:

1. Informații generale despre ANT și evoluțiile din domeniul fraudei cofinanțate (de exemplu, înființarea EPPO, încorporarea directivelor);
2. Statistici generale privind plângerile pentru Grecia,
3. Statistici speciale privind plângerile în cadrul programului operațional în discuție.

Caracteristici unice

Ultima secțiune a datelor statistice prezintă numeroase avantaje. AFCOS poate informa **părțile interesate** cu privire la numărul de plângeri pe care le-a trimis spre reexaminare, numărul de plângeri pentru care a primit constatări și numărul de plângeri în curs de soluționare (și, prin urmare, au obligația să le verifice și pe acestea). De asemenea, se trag **concluzii** utile cu privire la acuzațiile obișnuite din programul operațional: de exemplu, câte cazuri au fost transmise procurorilor (pe baza suspiciunii de fraudă). Practica **subliniază necesitatea sensibilizării publicului** cu privire la corupție și fraudă, precum și capacitatea cetățenilor de a depune plângeri publice în cazul în care detectează ceva suspect.

Această practică creează o **platformă pentru dialoguri periodice** între AM și AFCOS. Aceasta creează un mediu propice pentru o cooperare mai strânsă și pentru asigurarea colaborării dintre AFCOS și autoritățile de management. Rolul său este de a ajuta AM, mai degrabă decât de a le investiga.

Efecte și rezultate

Practica a creat un **scenariu de referință concret pentru compararea tendințelor privind plângerile** de-a lungul anilor și, prin urmare, poate ilustra în mod clar scăderea numărului cazurilor de fraudă și corupție în cadrul programelor finanțate de UE. Din raportul ANT din 2019 privind programul operațional „Dezvoltarea resurselor umane - Educație și învățare pe tot parcursul vieții 2014-2020” se poate observa că numărul plângerilor crește treptat în timp, demonstrând că cetățenii și funcționarii publici dau dovadă de încredere în procesul public de tratare a plângerilor al AFCOS. În același timp, numărul cazurilor confirmate de fraudă prezentate de sistemul de tratare a plângerilor nu a înregistrat o creștere semnificativă. Cu alte cuvinte, creșterea numărului de plângeri transmise de cetățeni serviciului AFCOS nu a dus la creșterea numărului cazurilor confirmate de fraudă, ci mai degrabă la scăderea acestora.

În cele din urmă, în prezent, este o practică obișnuită ca AM să înainteze **aspectele neclare și cazurile deschise** către AFCOS. Acest lucru a generat rezultate importante în multe cazuri, întrucât AM-urile au transmis constatări și date către AFCOS pe care le ignoraseră anterior.

Practica ANT a fost recunoscută de CE și de mai multe organizații sociale și industriale locale (de exemplu,

Asociația pãnelenicã pentru persoanele cu handicap). Practica a demonstrat, de asemenea, efecte pozitive atãt în ceea ce privește aspectele practice, cum ar fi monitorizarea plãngerilor în curs, cât și în ceea ce p rivește sensibilizarea publicului cu privire la problema corupției și a fraudei în Grecia.

Principali factori ai succesului

Pentru ca practica sã fie consideratã reușitã, este esențial sã existe **o coordonare și o comunicare** precise între instituțiile relevante care se ocupã de cazurile de fraudã și corupție din țarã. În cazul ANT din Grecia, fuzionarea acestor autoritãți și organisme de audit sub același acoperiș a contribuit la eliminarea comunicãrii eronate și a întârzierilor cauzate de posibila suprapunere a competențelor instituțiilor respective.

În plus, crearea unui **sistem intern** care sã repartizeze în mod corect plãngerile între organismele relevante și sã asigure faptul cã acestea ajung la AFCOS s-a dovedit a fi o parte deosebit de importantã a procesului. În cele din urmã, este imperativ sã se efectueze o **analizã precisã și depunerea** datelor colectate.

Provocãri întâmpinate și lecții învățate

Cea mai mare provocare legatã de aceastã practicã a fost la începutul proiectului, când AFCOS s-a implicat în comitetele de monitorizare. În 2015, AM-urile au primit prima cerere de numire a unui reprezentant AFCOS în comitetele lor. Inițial, unele AM-uri nu au numit pe nimeni, deoarece li se cerea sã își modifice regulamentele pentru ca acest lucru sã fie posibil, în timp ce altele au numit un reprezentant, dar i-au acordat acestuia drept de vot (deși în cerințã se preciza în mod clar cã reprezentanții nu au astfel de drepturi).

Numai dupã o anumitã perioadã, majoritatea AM-urilor au numit în cele din urmã în mod corect un reprezentant, cu excepția celor din cadrul programelor teritoriale ETC la care AFCOS nu participã deocamdatã.

În plus, activitatea și implicarea AFCOS în reuniunile comitetelor de monitorizare au fost inițial respinse de conducerea superioarã din cadrul Ministerului Justiției (din care AFCOS a fãcut parte înainte de a deveni o autoritate independentã odatã cu crearea ANT). La inițiativa Comisiei Europene, AFCOS s-a implicat foarte mult în reuniuni și beneficiazã în prezent de o mai mare flexibilitate în ceea ce privește sfera responsabilitãților sale.

Potențialul de transferabilitate

Rolul activ al AFCOS în comitetele de monitorizare este salutat în alte state membre ale UE, precum și rolul de instrument specific și clar de extragere a datelor statistice utile privind plãngerile.